

Foto: Torben Møller-Nielsen

Hvornår skal man se sig om efter en ny hund?

Tekst: Niels Egelund Faddersbøll

Foto: Nick Ridley m.fl.

Ingen bryder sig om at tænke på, at ens elskede jagthund ikke holder evigt.

Men det er jo desværre sådan, at man i et menneskeliv kan overleve mange hunde.

De fleste jagthunde er aktive ca. 8, måske 9 år.

Det tager 2 år at få trænet en jagthund ordentligt, og den vil herefter kunne jage, til den er 10-11 år.

Der er store forskelle her – nogle hunde bliver bare rigtig gamle, men det spiller også ind, hvor meget og hvor hårdt hunden har været brugt på jagt.

Rigtig mange jagtdage, hårdt terræn og koldt vand er alle faktorer, som har indflydelse på, hvor længe hunden kan fungere på jagt.

Det er ret almindeligt at høre om, eller se en hund, hvor ejeren siger, at den gerne vil med på jagt.

Men jagt er et instinkt, så hunden vil på jagt, selvom det gør ondt alle vegne. Ejeren vil da også ofte efterfølgende opleve, at hunden er helt færdig efter jagten og skal bruge flere dage til komme sig igen.

Ikke alle jægere har mulighed for – eller interesse i – at have flere hunde i hjemmet. Det er nu ikke så slemt og i hvert fald ikke dobbelt så besværligt, som kun at have en hund. Man skal huske på, at hundene har glæde af hinanden, og den gamle hund kan ovenikøbet genfinde lidt ungdommelighed. Jeg må dog gøre op med en kæmpe misforståelse: Den nye hund lærer ikke noget meningsfyldt om jagt af den gamle hund. Det er og bliver en romantisk skrøne.

Det er klogt at være i god tid

Rigtig mange jægere tænker på hundes alderdom på samme måde som menneskets, og ældningsprocessen er jo teknisk set den samme for alle levende væsener. Men den gamle hund vil på jagt, selvom det gør ondt i muskler og led. Hunde har en højere smertetærskel end vi mennesker, og derfor vil den under jagten ignorere smerter, som ville få os mennesker til at holde igen eller holde helt op med at gå på jagt. Af samme grund oplever man ofte med jagthunde, at det fra den ene dag til den anden pludselig kan gå stærkt ned ad bakke. Hvis man ser realistisk på regnestykket, vil det være klogt at anskaffe sig en ny hund, når den gamle er omkring 7-8 år gammel. Det tager ca. 2 år at træne en hund ordentlig til jagt, så det er ikke for tidligt. Det er helt ideelt, hvis den gamle hund stadig kan gå lidt med på jagt, når den nye skal begynde. På den måde kan man lade den gamle hund løse de opgaver, som er lidt for fristende for den unge i sin første jagtsæson.

Den nye hund

Når der skal vælges en ny hund, så husk at lade fornuften råde. Vælg altid en hund af samme køn, som den du har. Har man ikke prøvet at have han og tæve sammen, kan det godt blive lidt af en overraskelse, når tæven kommer i løbetid. Og må jeg på det kraftigste fraråde at løse problemet ved at kastrere hanhunden eller sterilisere tævehunden. Et sådant hormonelt indgreb kan nemlig samtidig få indflydelse på både temperament, hårlag og stofskifte. Der er masser af hundefolk, som har både hanner og tæver sammen, hvilket jeg også selv har – og det uden problemer. Men jeg har også både erfaring og plads til at skille dem ad, når naturen kalder. Hvis man har været tilfreds med sin nuværende hund, bør man købe en af samme race, og har den været af god kvalitet, så køb af samme opdrætter, som sikkert har den type hund, man bedst kan lide. Skal man skifte til en anden race, så lad være med at købe en eller anden sjælden eller ukendt jagthund – som måske – men kun måske, bliver en god jagthund. Køb aldrig en hvalp på grund af dens specielle farve, eller bare fordi den er ”lille og nuttet”. Det er jo lidt kontroversielt, men nu om dage har koner, kærestes og somme tider også børnene noget at skulle have sagt, når der vælges hvalp. Men her må man jæger stå fast og ikke lade sig køre over. Det gælder om at få den bedst mulige jagthund – som selvsagt også skal kunne begå sig i familien. Søg efter opdrættere, som har hunde med top jagtlinjer, af ren jagtafstamning, og vælg den nye hvalp ud fra dens egenskaber og temperament. Køb altid en hvalp, som passer til den jagtform, du dyrker, og som passer til den erfaring, de evner, og den tid, du har til at træne hunden.

Når man på jagt møder en rigtig hårdt jagende og veltrænet spaniel, fristes man let og tænker: Sådan en må jeg have.

Det skal du måske også, men en hårdt gående hund med et stort jagtligt format kræver tilsvarende grundig og kompetent træning – og træning tager tid.

Alt for ofte hører man en kommende jagthundeejer sige, at han vil bruge en masse tid på hunden.

Det er fint nok, men tid gør det desværre ikke alene.

Hundetræning er både vidensbaseret og et håndslag, og et sådant håndslag kommer med erfaring, hvor nogen hurtigere end andre får et naturligt tag på det at træne hunde.

Som jeg plejer at sige: "Jagthundetræning, det kan man ikke google sig ud af."

De mange udbud af jagthunde hvalpe

Desværre er der alt for mange steder, hvor der udbydes hvalpe.

Generelt bør man holde sig fra Den Blå Avis, Gul og Gratis og lignende medier.

Mange steder udbydes der også hvalpe uden stambog, og de kan teknisk set være gode nok.

Men man oplever ofte, at jægere har købt en hund uden stambog, fordi som de siger: "Jeg skal jo bare gå på jagt med den."

Så sker der bare det, at hunden bliver rigtig god, og at ejeren måske vil avle på den. Her er det så, at problemet med den manglende stambogsføring kommer ind i billedet, da der ikke er mulighed for at få stambog på hvalpene.

I det hele taget er det klogt at se sig for, når man køber hund.

Kig efter anerkendte opdrættere, som har opdrættet gode hvalpe.

Sørg for at se forældrene, og få lov til at se dem arbejde.

Men det allerbedste er, hvis du kan se hunde fra tidligere kuld.

Man skal huske på, at den bedste avlshund er den superhund, som er i stand til at videregive sine egenskaber til hvalpene.

Heldigvis er der mange, der kender en dygtig opdrætter, eller som har jagtkammerater, der kan henvise til en.

Ingen anbefaling er bedre end den, der kommer fra jægere, som har gode hunde fra en bestemt opdrætter.

Husk på, du skal have din ny jagtkammerat i en 10-12 år, så en fejltagelse kan blive fatal.

Når der kommer en ny hvalp til

Når man skal introducere den lille nye hvalp til den gamle hund, så er det klogt lige at tænke sig om.

Man skal huske på, at den gamle hund måske ikke er fuldstændig opdateret på det med at leve i flok, og at den lille nye hvalp derfor kan være et irriterende moment.

Samtidig skal man huske på, at hvalpen jo udelukkende kender sin egen flok, og derfor godt kan blive lidt skræmt af en stor voksen og ikke mindst fremmed hund. Det er derfor klogt at holde et vågent øje ved det første møde og i det hele taget holde øje med hundene den første tid, de er sammen i hjemmet.

Jeg råder også altid til, at hundene i starten ikke er alene hjemme sammen for at undgå unødige problemer.

Som tidligere nævnt vil den voksne hund, hvis den ellers er i orden rent temperamentsmæssigt, hurtigt acceptere den nye hund, og inden for kort tid vil de være uadskillelige.

Når først indkøringsperioden er overstået, vil hvalpen terrorisere den voksne hund, lege med den, bide den i øret og alt sammen under højlydt knurren og gøen.

Den voksne hund vil være overbærende tolerant og tålmodig. Dette er naturens orden.

Hvalpen får frihed til at udvikle sig, og den voksne hund lader den te sig.

Der er altså ikke noget galt med hverken hvalp eller voksen hund, snarere tværtimod.

En hvalps duft og dens kropssprog vil automatisk beskytte den mod overgreb, og den voksne hunds lederposition vil gøre, at den næsten umærkeligt kan sætte hvalpen på plads.

Man bør dog lige holde øje med, om den voksne hund er for voldsom i legen i forhold til hvalpens beskedne størrelse, ligesom man godt kan stoppe hvalpen, hvis man synes, at den bliver lidt for vild.

Hvor skal hundene bo og spise?

Bortset fra den første indkøringsperiode kan hundene udmærket bo sammen.

Det gælder både i hundegård og hundekurven inde i huset.

Hvis man giver hvalpen legeting og kødben til at fordrive tiden med, vil den voksne hund se det som sin naturlige ret at overtage dette med den selvfølgelighed, som kommer af at være førerhund.

Dette kan i starten give en konflikt, når hvalpen forsøger at tilbageerobre sine ejendele, og en sådan konflikt bør hundene ikke have, uden at ejeren er til stede.

Det samme gør sig gældende ved fodringen.

Mange synes, at det er hyggeligt, at hundene spiser sammen, men i naturen er føde noget, hundene må konkurrere om, så derfor kan det se voldsomt ud, hvis hundene står tæt sammen og spiser – de nærmest sluger maden.

Mine egne hunde spiser sammen, nogle i deres bokse og andre i foderrummet.

Alle spiser stille og roligt, men vi sørger også for, at der er afstand mellem hundene, og vi er selv til stede.

For hvis alt er normalt i familie og hundehold, vil ejeren være den ubestridte leder i flokken, og ingen vil strides om noget som helst, når han eller hun er til stede.

Hvad med luftning og træning?

I starten er det klogt at lufte hvalpen i haven eller på et begrænset areal.

Den har ikke brug for meget motion som lille hvalp, og det er bedre, at man venter med at tage den ud, til den første træning er startet.

Samtidig kan den rent fysisk ikke klare det samme som den voksne hund, så det må vente lidt.

Når hvalpen bliver lidt større, kan man udmærket lufte hundene sammen.

Helt anderledes forholder det sig derimod med selve træningen.

Fra hvalpetræning og over grundtræning skal hvalpen trænes alene.

Det skaber en masse unødige konflikter at træne med en hvalp, der ikke er dresseret og samtidig have en voksen hund med, der måske også skal rettes på.

Den voksne hund kan sagtens skille tingene ad, men hvalpen vil blive trykket, hvis man f.eks. retter på den voksne hund.

Samtidig ser hvalpen op til den voksne hund og vil måske fokusere mere på den end på sin ejer.

Først når hvalpen er forbi sin grundtræning, kan man træne med begge hunde sammen.

Det kan være til stor gavn og glæde for begge, fordi der rent naturligt opstår situationer, hvor det kun er den ene, der skal søge eller apportere, mens den anden skal blive siddende og vente.

Men igen – det kræver, at man koncentrerer sig om begge hunde og nøje iagttager, hvad der sker under træningen, ikke bare med den hund man træner, men også med den, der venter.

Hvis ikke man kan det, kan der opstå uhensigtsmæssige fejl, og så er det bedre at træne hundene hver for sig.

Kan man have to lige gamle hvalpe?

Nogle hundeejere synes, at det kunne være sjovt at købe to hvalpe på en gang.

Det er en dårlig idé.

Det er et scenarie, som kan håndteres af hundefolk, der er vant til at have mange hunde – men selv her ved alle, at det er problematisk.

Det er simpelthen et kæmpestort arbejde med prægning, tilvænning og træning.

Men den helt store udfordring ligger i, at to lige gamle hvalpe, ligesom fastholder sig selv i hvalperollen og bliver ved med at lege og mase rundt som et kuld hvalpe.

De fokuserer langt mere på hinanden end på deres ejer, og det betyder, at man, for at komme i

gang med udvikling og træning, må skille dem ad og træne dem hver for sig. Nu er der heldigvis sjældent temperamentsproblemer med spaniels og retrievere, men det er et faktum, at der kan være større spændinger imellem to voksne hunde, der er nøjagtig lige gamle.

Rangorden

Vi mennesker tænker ikke på rangorden – og slet ikke på rangorden som noget positivt. Men det er det for hunde, der med deres højtudviklede sociale adfærd er helt afhængige af ordnede forhold i flokken.

I et lille hundehold med to hunde vil rangordenen fra starten være på plads.

Den lille hvalp vil fra starten betingelsesløst acceptere den voksne hund som leder, og den store aldersforskel vil få forholdet på plads per automatik.

Mange hundeejere tror ikke, at der hersker et rangforhold mellem deres hunde, fordi de ikke umiddelbart kan se det i dagligdagen.

Det skyldes, at vi ikke altid er observante nok og kan aflæse de fine nuancer i kropssproget, som der er imellem vores hunde.

I et harmonisk hundehold er der ikke synlige spændinger, selvom der er et rangforhold.

Husk på, at selvom hundene har et indbyrdes rangforhold, står ejeren over dette. Hundene hverken afprøver grænser eller markerer sig overfor hinanden, når ejeren er tilstede.

Når hundene er voksne, kan der måske en sjælden gang være optræk til en mindre konflikt, men her skal ejeren med det samme markere, at dette ikke accepteres.

Noget, som kan provokere til en konflikt, er, hvis den højere rangerende hund bliver sat ud af spillet.

Hvis man f.eks. retter på den højere rangerende hund og måske lægger den ned, så den skal underkaste sig, kan man risikere, at den hund, der gerne vil op i hierarkiet, kommer farende.

Det sker heldigvis sjældent, men det er værd at vide, at man ved at pacificere den højest rangerende hund kan provokere en lurende konflikt frem.

Flere hunde på jagt

Mange jægere har mødt dygtige hundefolk på jagt, som har haft flere hunde med.

Det ser besnærende ud, når en spaniel søger, mens en anden går fri ved fod, og hundene let og ubesværet skifter plads på førerens kommando.

Det er lige så besnærende, når en jæger stiller sig på post og har flere retrievere siddende roligt ved siden af og med en enkel kommando sender dem ud på skift.

Det er flot, og det er effektivt, men det kræver altså også, at hundene er ordentlig trænet.

At kunne have flere hunde med på jagt samtidig, opnås kun ved at hundene er ordentlig trænet hver for sig.

For er de det, er det ikke så svært at få dem til at fungere, når de er sammen med andre hunde.

Endelig skal hundene også fra træningen være vant til at vente eller blot gå ved fod.

Jeg hører ofte jægere sige, at de ikke kan føre hund og skyde samtidig, og det er jeg dybt uenig i.

Det er udelukkende et spørgsmål om at have en teknik, hvor man har sin opmærksomhed rettet både mod skydning og hund.

I det hele taget er det vigtigt, at man fastholder hundens træning, når man jager med den, for ellers går det helt galt.

Mit råd er, at de, der kan arbejde med flere hunde, endelig skal gøre det, mens de, der har nok at gøre med at holde orden på en enkelt hund, skal holde sig til at tage enkelt hund med på jagt af gangen.

